

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E. A.** bývajúcej v K., zastúpenej v dovolacom konaní JUDr. J. F., advokátkou v Ž., proti žalovaným 1/ **H. T.**, bývajúcej v K., 2/ **M. G.**, bývajúcej v O., **o neplatnosť kúpnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde v Čadci pod sp.zn. 5 C 158/2003, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 19. októbra 2006, sp.zn. 5 Co 77/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žalovaným 1/, 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Čadci rozsudkom z 29. novembra 2005, č.k. 5 C 158/2003-111 zamietol žalobu, ktorou sa domáhala žalobkyňa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/, ktorej vklad vlastníckeho práva bol povolený Katastrálnym úradom v Ž., Správou katastra v K. pod V X., a ktorej predmetom bol prevod podielu k pozemku parc.č. X. – záhrady o výmere 296 m², parc.č. X. – záhrady o výmere 111 m², nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., zapísaných na LV č. X. Žalovaným 1/, 2/ nepriznal náhradu trov konania. V konaní mal preukázané, že žalovaná 2/ doručila žalobkyni výzvu na uplatnenie predkupného práva v lehote 30 dní od doručenia, táto lehota márne uplynula dňa 3.9.2001 a ak kúpnu zmluvu uzatvorili žalovaní 1/, 2/ dňa 15.10.2001, uzatvorili ju v súlade so zákonom.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 19. októbra 2006, sp.zn. 5 Co 77/2006 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovaným 1/, 2/ nepriznal. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, spočívajúce v jej tvrdení, že žalovaná 2/ jej neponúkla na odpredaj svoj podiel nehnuteľnosti. Naopak žalovaná 2/ dostatočným spôsobom preukázala, že si svoju povinnosť vyplývajúcu z § 140 Občianskeho zákonníka splnila.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dňa 28. februára 2007 dovolanie žalobkyňa. S poukazom na § 237 písm.f/ O.s.p. navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedla, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a rozhodnutiami oboch súdov boli porušené základné práva a slobody zaručené jej Ústavou Slovenskej republiky a to právo na súdnu a inú ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1, rovnosť účastníkov pred zákonom podľa čl. 12 ods. 1 a základné právo na ochranu vlastníckeho práva, vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V dovolaní ďalej podrobne rozobrala skutkový a právny stav veci

Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení žiadala dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Žalovaná 1/ sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. (v znení do 1.7.2007 – ďalej len O.s.p.) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku

vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. nie je založená už tvrdením dovolateľa o tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto zákonom ustanovení. Dovolanie je prípustné iba vtedy, ak je rozhodnutie odvolacieho súdu niektorou z väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. skutočne postihnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s ohľadom na námietky žalobkyne uvedené v dovolaní osobitne zamerlal na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm.f/ O.s.p.

Z obsahu dovolania je zjavné, že žalobkyňa prípustnosť svojho mimoriadneho opravného prostriedku zakladá na ustanovení § 237 písm.f/ O.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti *každému* rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (viď napr. II. ÚS 102/04, 5 Cdo 102/01, 5 Cdo 93/2000).

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

V danej veci k takejto vade konania nedošlo.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd i prvostupňový súd postupoval v konaní v súlade so zákonom, a svojím postupom neodňal žalobkyni ako účastníčke konania možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní argumentovala tvrdením, že odvolací súd ako aj prvostupňový súd pri rozhodovaní nezohľadnili to, na čo bolo podľa jej názoru potrebné vziať zreteľ, t.j. nevykonali všetky ňou navrhované dôkazy, resp. vykonané dôkazy

nesprávne vyhodnotili, tieto tvrdenia nenapĺňajú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. v predmetnej veci.

Do obsahu základného práva účastníka vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky, nepatrí povinnosť súdu vykonať dôkazy označené účastníkom konania. Do tohto obsahu nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdu ním navrhnutých dôkazov, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď I. ÚS 98/97).

Prvostupňový súd ako aj odvolací súd konali so žalobkyňou ako účastníčkou konania a dodržali všetky jej procesné práva a právom chránené záujmy, ktoré jej Občiansky súdny poriadok priznáva.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť aj to, že v prejednávanej veci sa nejednalo o tzv. prekvapujúce rozhodnutie odvolacieho súdu a nedošlo ani k porušeniu práva na spravodlivú ochranu práv a záujmov účastníka konania – žalobkyne (tzv. fair process).

Ak by sa odvolací súd prípadne aj dopustil vady spočívajúcej v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.), alebo ak by aj konanie pred ním bolo postihnuté inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p.), išlo by síce o nedostatok, avšak taký, ktorý má za následok vydanie vecne nesprávneho rozhodnutia, nie však odňatie možnosti účastníka pred súdom konať a dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Na túto nesprávnosť, ak by k nej vôbec došlo, by bolo možné vziať zreteľ len v prípade, že by dovolanie bolo procesne prípustné podľa § 236 O.s.p. alebo § 237 O.s.p. (o takýto prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm.c/ v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnu

úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/, 2/ vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. februára 2008

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :